

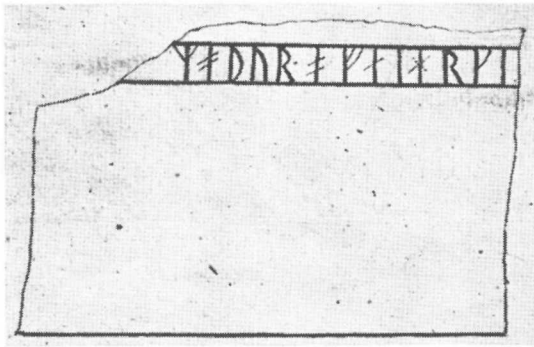

Fig. 66. G 75: A. Levide kyrka. Efter teckning av J. H. Wallman.

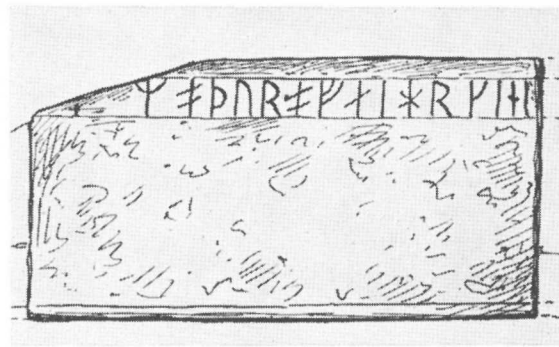

Fig. 67. G 75: A. Levide kyrka. Efter teckning av P. A. Säve i Reseberättelse 1864.

Inskrift:

B: ... - tr · lit · yfir · botiaupu · k ...

5 10 15

A: ... - mopur · ofaihr · kierp ...

20 25 30 35

»... lät över Bottjaud ... moder. Ofaig gjorde ...»

Till läsningen: 7 **y** är tydligt stunget. R. 20 är troligen rest av ett **ṛ**. Bistaven i 3, 25, 31, 35 **r** går på mitten in till huvudstaven. 32 **k** är icke stunget; 34 **e** är tydligt stunget.

Om kvinnonamnet *Bottjaud* se G 35. — Mansnamnet *Ofaigr* är icke känt från någon annan gotländsk inskrift. I svenska runinskrifter, särskilt uppländska, är det synnerligen vanligt (se U 2 Adelsö kyrka).

76. Levide kyrka.

Litteratur: L 1770, S 135. G. Wallin, *Analecta Gothlandica* 1, s. 673, 744; J. H. Wallman, *Öländska och gotländska fornlemningar*, 1830 (ATA), fig. 36; P. A. Säve, *Gotländska samlingar* (hs R 623 i UUB) 4, s. 260, 264, *Gotland 1864* (hs S 40 n i UUB), s. 96, *Reseberättelse 1864* (ATA), s. 207.

Avbildning: Wallman, teckning (a. a. fig. 36; även i Liljegren, *Fullständig Bautil*: L 1770).

I biskop G. Wallins samlingar finns upptagen en gravhäll med runor i »Lefwede På Kyrkiogården».

På samma plats har några årtionden senare J. H. Wallman funnit en gravhäll, vars inskrift sedan återges i Liljegrens och Säves samlingar. Det finns i de båda uppteckningarna vissa karakteristiska överensstämmelser, som starkt tala för att det måste vara fråga om samma sten. De stora olikheterna kunna bero på att den har blivit hårt sliten under den tid, som ligger emellan. Carl Säve har icke återfunnit stenen, och den har icke heller påträffats vid senare inventeringar.

Inskrift enligt Wallin:

✠ ... lit : kiera : ufir ... ifnobur ... katpunkr : stain : ufir : kopi
... sial : ok : kup : napi : paim : ukn ... r ... su ...

Enligt Wallman:

... uir : frilui .. nobur ... - karpinkr s - - u - - ri ... - lr kup ...

»... lät göra över ... sten över ... själ och Gud vare dem nådig ...»

Stenen har tydligen redan på 1700-talet varit sliten och svårsläst. Uppteckningarna äro därför ganska fragmentariska. Icke ett enda namn har blivit säkert bevarat.

P. A. Säve har i sin reseberättelse 1864 (ATA), s. 207 antecknat: »Runsten (å kyrkogården, framför stor-dörren), 3:6 lång och 1:21 o. 1:16½ bred (n.ö^a hörnet afslaget), af enkrinitkalksten, prydd med ett blomsterkors, men skriften så utsliten att det hela är oläsligt. Kanske är den N° 135 i Gutn. Urk. af C. Säve(?).» Mot identiteten talar, att den av Säve iakttagna stenen var »prydd med ett blomster-kors», vilket säkerligen icke var fallet med den sten, som Wallman har avbildat.

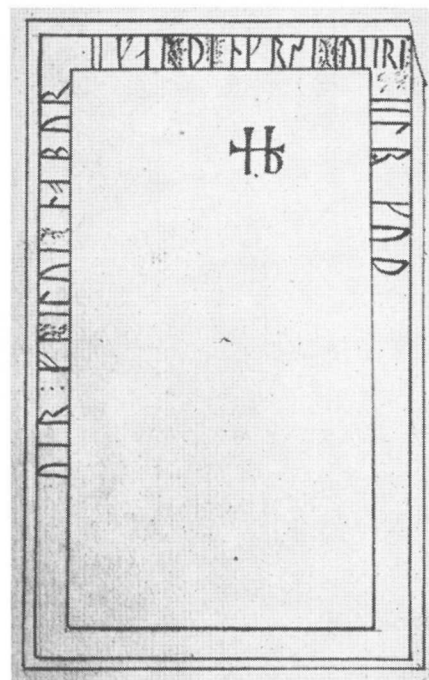

Fig. 68. G 76. Levide kyrka. Efter teckning av J. H. Wallman.

77. Levide kyrka. Nu i Gotlands Fornsal.

Pl. 35.

Litteratur: S 136. P. A. Säve, Reseberättelse 1863 (ATA), s. 211, Gotländska samlingar (hs R 623 i UUB) 3, s. 419, 5, s. 627, 653; C. Säve, Brev till P. A. Säve den 21/3 1858 och den 28/4 1858 (hs R 623: 5 i UUB, s. 571 f.), Alskogsstenarne på Gotland (i: *Annaler for Nordisk Oldkyndighed og Historie* 1852), s. 203; G. Stephens, *Old Northern Runic Monuments* 2 (1867-68), s. 743; O. Montelius, *Förteckning öfver Wisby Högre Elementar Läroverks samlingar af fornsaker och mynt*, 1868 f. (ATA), sista sidan, *Sveriges historia 1 Forntiden* (1875), s. 313; H. Pipping, *Guta lag* (1905-07), s. lxiv not 1, *Runinskrifter undersökta år 1902* (ATA); S. Lindqvist, *Bildstenarna i fornsalen* (i: *Gotländskt arkiv* 14, 1942), s. 23, 24, *Gotlands Bildsteine* 1 (1941), s. 58, 81, 83, 88, 89, 98, 137, 2 (1942), s. 96; O. v. Friesen, *Anteckningar* 1922 (UUB).

Äldre avbildningar: P. A. Säve, teckning (i Reseberättelse 1863; återgiven av G. Stephens a. a.; två teckningar i samlingen S 170 II, UUB); F. Nordin, blyertsteckning 1870 (ATA); *Sveriges historia* 1 (1875), s. 313; H. Pipping foto 1902 (ATA); foto i A. Enqvist, *De förhistoriska samlingarna i Gotlands fornsal* (1930), pl. 25; H. Faith-Ell foto (i: *Gotländskt arkiv* 14, s. 24, *Gotlands Bildsteine* 1, fig. 176, 178).

Fragment av en bildsten, funnet år 1857 på Levide kyrkogård (P. A. Säve), »i Levide kyrkogårdsmur» enligt en anteckning i Gotlands Fornsals inventarium. Det förvarades sedan juli 1866 hos P. A. Säve och överlämnades av honom år 1867 till Visby läroverk; därifrån har det år 1913 deponerats i Gotlands Fornsal (Dep. C 398).

Fragmentet utgör övre delen (»huvudet») av en bildsten av rätt vanlig typ. Grovkornig, grå kalksten. Höjd 0,33 m, bredd nedtill 0,46 m, tjocklek 8-10 cm. Stenplattan är släthuggen på båda sidor, men endast den ena sidan är försedd med bilder och inskrift. Nedre v. hörnet är avslaget, och upptill är stenen svårt skadad, varigenom även en del av inskriften har gått förlorad.

Bildframställningen har åstadkommits genom att ytan mellan och bakom figurerna har huggits ned omkring 2 mm. Figurerna ha därigenom kommit att stå upphöjda. Bildfältet upptages till större delen av en häst som drager en vagn; i vagnen sitter en man med benen framsträckta, i handen håller han hästens tyglar